

Bryssel, den 22 juni 2020

TILLKÄNNAGIVANDE TILL BERÖRDA AKTÖRER

FÖRENADE KUNGARIKETS UTTRÄDE OCH EU-REGLERNA OM INVASIVA FRÄMMANDE ARTER

Den 1 februari 2020 utträdde Förenade kungariket ur Europeiska unionen och blev ett tredjeland¹. Utträdesavtalet² föreskriver en övergångsperiod som löper ut den 31 december 2020³. Till och med det datumet är EU-rätten i dess helhet tillämplig på och i Förenade kungariket⁴.

Under övergångsperioden kommer EU och Förenade kungariket att förhandla om ett avtal om ett nytt partnerskap, som bland annat avser inrättandet av ett frihandelsområde. Det är dock inte säkert att ett sådant avtal kommer att ingås och träda i kraft vid övergångsperiodens utgång. Under alla omständigheter skulle ett sådant avtal skapa en förbindelse som när det gäller villkor för marknadsstillträde kommer att skilja sig avsevärt från Förenade kungarikets deltagande i den inre marknaden⁵ och EU:s tullunion samt på området för mervärdesskatt och punktskatt.

Därför erinras alla berörda parter, och särskilt ekonomiska aktörer, om den rättsliga situation som gäller efter övergångsperiodens utgång (del A nedan). I detta tillkännagivande förklaras också vissa relevanta separationsbestämmelser i utträdesavtalet (del B nedan), samt de regler som är tillämpliga i Nordirland efter övergångsperiodens utgång (del C nedan).

Råd till berörda aktörer

- ¹ Ett tredjeland är ett land som inte är medlem i EU.
- ² Avtal om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, EUT L 29, 31.1.2020, s. 7 (nedan kallat *utträdesavtalet*).
- ³ Övergångsperioden får, före den 1 juli 2020, förlängas med högst ett eller två år (artikel 132.1 i utträdesavtalet). Förenade kungarikets regering har hittills uteslutit en sådan förlängning.
- ⁴ Med förbehåll för vissa undantag som anges i artikel 127 i utträdesavtalet, vilka inte är relevanta för detta tillkännagivande.
- ⁵ Ett frihandelsavtal omfattar exempelvis inte de principer som förknippas med den inre marknaden (på området för varor och tjänster), såsom ömsesidigt erkännande, ”ursprungslandsprincipen” och harmonisering. Ett frihandelsavtal undanröjer inte heller tullformaliteter och tullkontroller, inbegripet sådana som rör varors och insatsvarors ursprung samt förbud och restriktioner vad avser import och export.

För att hantera de konsekvenser som anges i detta tillkännagivande rekommenderas de tillverkare/exportörer av levande växter och djur som släpps ut på EU-marknaden, vilka har sitt säte i ett tredjeland, inklusive Förenade kungariket, särskilt att konsultera förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse (den så kallade *unionsförteckningen*, https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/list/index_en.htm). Arter som ingår i denna förteckning (inklusive alla delar, gameter, frön, ägg och förökningskroppar som kan överleva och sedan reproducera sig) får inte föras in på unionens territorium, inklusive transiteras under tullövervakning, och omfattas också av andra restriktioner.

Observera

Detta tillkännagivande rör inte följande aspekter:

- EU-regler om djurhälsa, djurskydd och folkhälsa vad gäller förflyttning av levande djur.
- EU-regler om växtskydd.
- EU-regler om utrotningshotade arter.
- EU-regler om medföljande sällskapsdjur.

När det gäller dessa aspekter håller andra tillkännagivanden på att utarbetas eller har offentliggjorts⁶.

A. RÄTTSLIG SITUATION EFTER ÖVERGÅNGSPERIODENS UTGÅNG

Efter övergångsperiodens utgång är Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter⁷ inte längre tillämplig på Förenade kungariket⁸. Detta får särskilt följande konsekvenser:

1. INFÖRSEL AV LEVANDE DJUR OCH VÄXTER TILL EU

Enligt artikel 7 i förordning (EU) nr 1143/2014 är det förbjudet att föra in på unionens territorium, inklusive transitera under tullövervakning, och transportera till unionen (utom för transport av arter till anläggningar i samband med utrotning) levande exemplar av alla arter som ingår i förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse (nedan kallad *unionsförteckningen*). Detta förbud gäller även för alla delar, gameter, frön, ägg och förökningskroppar som kan överleva och

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_sv

⁷ EUT L 317, 4.11.2014, s. 35.

⁸ Beträffande tillämpligheten av förordning (EU) nr 1143/2014 på Nordirland se del C i detta tillkännagivande.

sedan reproducera sig. De förbjudna arterna förtecknas i bilagan till genomförandeförordning (EU) 2016/1141 i dess ändrade lydelse⁹.

Medlemsstaternas myndigheter får utfärda tillstånd som medger undantag från dessa restriktioner för forskning med, eller *ex situ*-bevarande av, invasiva främmande arter av unionsbetydelse och för vetenskaplig verksamhet och efterföljande medicinsk användning. I undantagsfall får, av tvingande hänsyn till allmänintresset och med förbehåll för förhandsgodkännande av kommissionen, tillstånd utfärdas för annan verksamhet.

Ett undantag gäller även för ägare av sällskapsdjur som inte hålls för kommersiella ändamål och som tillhör de invasiva främmande arter som ingår i unionsförteckningen, tills djuren dör av naturliga skäl. Följande villkor ska vara uppfyllda: a) djuren fanns hos ägaren innan arten fördes upp på unionsförteckningen; b) djuren hålls i sluten förvaring, och alla lämpliga åtgärder har vidtagits för att se till att de inte kan reproducera sig eller slippa ut.

2. UTFÖRSEL AV LEVANDE DJUR OCH VÄXTER FRÅN EU

Enligt artikel 7 d i förordning (EU) nr 1143/2014 är det förbjudet att från unionen transportera (utom för transport av arter till anläggningar i samband med utrotning) levande exemplar av alla arter som ingår i förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse (nedan kallad *unionsförteckningen*). Detta förbud gäller även för alla delar, gameter, frön, ägg och förökningskroppar som kan överleva och sedan reproducera sig. De förbjudna arterna förtecknas i bilagan till genomförandeförordning (EU) 2016/1141 i dess ändrade lydelse.

Undantaget som gäller tillstånd och undantaget för ägare av sällskapsdjur enligt ovan är tillämpliga.

3. OFFENTLIG KONTROLL VID IMPORT

Enligt artikel 15 i förordning (EU) nr 1143/2014 ska offentlig kontroll tillämpas på de kategorier av varor som omfattas av de kodnummer i den kombinerade nomenklaturen som det hänvisas till i unionsförteckningen för att kontrollera att a) de inte ingår i unionsförteckningen, eller b) de omfattas av ett giltigt tillstånd. Om det vid kontrollerna fastställs bristande efterlevnad ska tullförfarandet för varorna tillfälligt upphävas eller varorna hållas kvar. Enligt artikel 13 i förordning (EU) nr 1143/2014 kan medlemsstaterna dessutom ha infört andra kontroller vid unionens gränser för att förhindra oavsiktlig introduktion av invasiva främmande arter av unionsbetydelse (t.ex. genom kontaminering av andra varor).

⁹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1141 av den 13 juli 2016 om antagande av en förteckning över invasiva främmande arter av unionsbetydelse i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014, EUT L 189, 14.7.2016, s. 4. En konsoliderad version av förteckningen finns på https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/docs/R_2016_1141_Union-list-2019-consolidation.pdf (på engelska).

B. RELEVANTA SEPARATIONSBESTÄMMELSER I UTTRÄDESAVTALET

1. PÅGÅENDE FÖRFLYTTNINGAR AV VAROR VID ÖVERGÅNGSPERIODENS UTGÅNG

Enligt artikel 47.1 i utträdesavtalet ska förflyttningar av varor som pågår vid övergångsperiodens utgång i enlighet med villkoren i avtalet betraktas som förflyttningar inom unionen när det gäller krav på import- och exportlicenser i EU-lagstiftningen.

Exempel: Levande exemplar av en art som ingår i förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse och vilkas förflyttning mellan EU och Förenade kungariket pågår vid övergångsperiodens utgång kan fortfarande föras in till EU om

a) de omfattas av ett giltigt tillstånd enligt artikel 8 eller 9 i förordning (EU) nr 1143/2014, eller

b) förflyttningen avser transport till anläggningar i samband med utrotning.

2. BEGÄRAN OM ATT FÖRA UPP INVASIVA FRÄMMANDE ARTER PÅ UNIONSFÖRTECKNINGEN

Sedan Förenade kungarikets utträde, dvs. redan under övergångsperioden, kan Förenade kungariket inte längre lämna in en begäran till kommissionen om att invasiva främmande arter ska föras upp på unionsförteckningen¹⁰.

C. TILLÄMPLIGA REGLER I NORDIRLAND EFTER ÖVERGÅNGSPERIODENS UTGÅNG

Efter övergångsperiodens utgång är protokollet om Irland/Nordirland tillämpligt¹¹. Protokollet om Irland/Nordirland är föremål för regelmässigt återkommande samtycke av Nordirlands lagstiftande församling, och den inledande tillämpningsperioden löper ut fyra år efter utgången av övergångsperioden¹².

Genom protokollet om Irland/Nordirland görs vissa bestämmelser i EU-rätten tillämpliga även på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland. I protokollet om Irland/Nordirland har EU och Förenade kungariket vidare enats om att i den mån EU-regler tillämpas på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland, behandlas Nordirland som om det vore en medlemsstat¹³.

I protokollet om Irland/Nordirland föreskrivs att Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering

¹⁰ Artikel 128.6 i utträdesavtalet samt punkt 12 i bilaga VII till utträdesavtalet.

¹¹ Artikel 185 i utträdesavtalet.

¹² Artikel 18 i protokollet om Irland/Nordirland.

¹³ Artikel 7.1 i utträdesavtalet jämförd med artikel 13.1 i protokollet om Irland/Nordirland.

av introduktion och spridning av invasiva främmande arter är tillämplig på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland¹⁴.

Detta innebär att hänvisningar till EU i delarna A och B i detta tillkännagivande ska förstås så att de inbegriper Nordirland, medan hänvisningar till Förenade kungariket ska förstås så att de endast avser Storbritannien.

Rent konkret innebär detta bl.a. följande:

- Förflyttning av varor från Nordirland till ett tredjeland är utförelse vid tillämpning av förordning (EU) nr 1143/2014.
- Förflyttning av varor från Nordirland till EU är inte import utan förflyttning inom EU vid tillämpning av förordning (EU) nr 1143/2014.
- Förflyttning av varor från ett tredjeland eller från Storbritannien till Nordirland är import vid tillämpning av förordning (EU) nr 1143/2014, även med avseende på offentlig kontroll.
- I Nordirland är det förbjudet att släppa ut på marknaden och på annat sätt använda de arter som ingår i unionsförteckningen, såvida inte verksamheten omfattas av ett giltigt tillstånd. Denna restriktion gäller även för varor som transporteras från Storbritannien till Nordirland.
- Förordning (EG) nr 1143/2014 är tillämplig på Förenade kungariket med avseende på Nordirland enligt följande:
 - Förenade kungariket ska med avseende på Nordirland upprätta och anta handlingsplaner för att hantera de prioriterade spridningsvägarna för oavsiktlig introduktion och spridning av invasiva främmande arter av unionsbetydelse.
 - Förenade kungariket ska med avseende på Nordirland inrätta ett övervakningssystem för invasiva främmande arter av unionsbetydelse samt anmäla till kommissionen och informera medlemsstaterna om introduktion eller förekomst av invasiva främmande arter av unionsbetydelse.
 - Förenade kungariket ska med avseende på Nordirland ha effektiva hanteringsåtgärder för de invasiva främmande arter av unionsbetydelse för vilka man har konstaterat stor spridning inom landets territorium. Vidare ska lämpliga återställandeåtgärder vidtas enligt följande:
 - Förenade kungariket ska med avseende på Nordirland fastställa bestämmelser om vilka sanktioner som ska tillämpas vid överträdelser av den här förordningen och i enlighet med principen att förorenaren betalar ska landet sträva efter att täcka kostnaderna för de åtgärder som krävs för att förebygga, minimera eller mildra de invasiva främmande arternas negativa påverkan.

¹⁴ Artikel 5.4 i protokollet om Irland/Nordirland och avsnitt 26 i bilaga 2 till det protokollet.

- Förenade kungariket är med avseende på Nordirland skyldigt att rapportera enligt artikel 24 i förordning (EU) nr 1143/2014.

Enligt artikel 6.1 i protokollet om Irland/Nordirland ska unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll och som förbjuder eller begränsar varuexporten endast tillämpas på handel mellan Nordirland och andra delar av Förenade kungariket i den utsträckning som är strikt nödvändig enligt unionens internationella förpliktelser.

Rent konkret innebär detta bl.a. följande:

- Artikel 7 d i förordning (EU) nr 1143/2014 är inte tillämplig på export av en invasiv främmande art av unionsbetydelse från Nordirland till Storbritannien.

Enligt protokollet om Irland/Nordirland får Förenade kungariket med avseende på Nordirland emellertid inte

- delta i unionens beslutsfattande och beslutsutformning¹⁵,
- inleda invändnings-, skydds- eller skiljeförfaranden i den mån som de avser tekniska föreskrifter, standarder, bedömningar, registreringar, intyg, godkännanden och tillstånd som utfärdats eller utförts av EU-medlemsstater¹⁶,
- fungera som ledande myndighet för bedömningar, granskningar och tillstånd¹⁷,
- återoppar ömsesidigt erkännande i EU av godkännanden som utfärdats av Förenade kungarikets myndigheter¹⁸.

Rent konkret innebär detta bl.a. följande:

- Förenade kungariket kan med avseende på Nordirland inte invända mot att förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse uppdateras.
- Förenade kungariket kan med avseende på Nordirland inte lämna in en begäran till kommissionen i enlighet med artikel 4.4 i förordning (EU) nr 1143/2014 om att invasiva främmande arter ska föras upp på förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse.
- Ett tillstånd enligt artikel 8.2 i förordning (EU) nr 1143/2014 som Förenade kungariket har utfärdat med avseende på Nordirland erkänns inte i en EU-medlemsstat.

¹⁵ Om ett informationsutbyte eller samråd mellan parterna är nödvändigt kommer detta att äga rum i den gemensamma rådgivande arbetsgrupp som inrättats genom artikel 15 i protokollet om Irland/Nordirland.

¹⁶ Artikel 7.3 femte stycket i protokollet om Irland/Nordirland.

¹⁷ Artikel 13.6 i protokollet om Irland/Nordirland.

¹⁸ Artikel 7.3 första stycket i protokollet om Irland/Nordirland.

På kommissionens webbplats om invasiva främmande arter (https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm) finns allmän information om tillämplig unionslagstiftning. Webbssidorna kommer att uppdateras med ytterligare information vid behov.

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för miljö